

Изх. № 2/14.01.2015 г.

До
Д-р Веселин Божков
Председател на
Комисия за регулиране на съобщенията
(КРС)
София, ул. "Гурко" № 6

Относно: *Обществено обсъждане на Проект на решение за определяне, анализ и оценка на Пазара на едро на локален достъп в определено местоположение и на Пазара на едро на централен достъп в определено местоположение*

Уважаеми г-н Божков,

С Решение № 769 от 12.12.2014 г. на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС, Комисията) бе открита процедура за провеждане на обществено обсъждане на Проект на решение за определяне, анализ и оценка на Пазара на едро на локален достъп в определено местоположение и на Пазара на едро на централен достъп в определено местоположение („Решението“) с приложение към него („Приложението“), както и Приложение № 2 Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство (РС) (заедно „Проекта“). В тази връзка представяме следното становище на Сдружението за електронни комуникации (СЕК), съдържащо конкретни забележки и предложения по Проекта:

I. Забележки във връзка с раздел IV на Решението

1. В т.1.2.2. от Решението липсва предвиден срок за изпълнение на предвидените задължения.

Споделяме необходимостта за определяне на допълнителни задължения, гарантиращи изпълнението на задължението за достъп по т.IV.1.1., но е необосновано разбирането на Комисията за определяне на задължения, без да се предвиди срок за изпълнението им. В този смисъл по отношение на задълженията по т.IV.1.2.2., е необходимо да се определи подходящ срок за изпълнение. В посочената точка липсва срок в който „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД следва да уведоми писмено и мотивирано предприятията, когато не може да сключи договора и/или да предостави услугата в срока и при условията, определени респективно в действащата нормативна уредба, типовото предложение за необвързан достъп до абонатна линия и/или сключения договор. Съображенията ни дават основание да предложим на Комисията в т.IV.1.2.2. от Проекта да се предвиди срок за уведомяване на предприятията, който да се определи на петнадесетдневен срок от започване на преговорите или заявяване на услугата, като текста придобие следната редакция:

„1.2.2. „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД се задължава да уведомява писмено и мотивирано предприятията, с които води преговори за сключване на договор и предоставяне на необвързан достъп до абонатната линия и/или за предоставяне на услуги, регламентирани във вече сключен договор за достъп до абонатна линия, когато не може да сключи договора и/или да предостави услугата в срока и при

условията, определени респективно в действащата нормативна уредба, типовото предложение за необвързан достъп до абонатна линия и/или сключения договор. „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД следва да уведоми предприятията за невъзможността в петнадесетдневен срок от започване на преговорите или заявяване на услугата“.

2. По т.1.4.1. и т.1.4.2. от Решението липсва на предвидени срокове за изпълнение на предвидените допълнителни задължения.

Оправдана е необходимостта от определяне на допълнителните условия за справедливост, основателност и своевременност при изпълнение на задълженията за осигуряване на достъп по т. IV.1.4. от Проекта. По същия начин както в т. IV.1.2.2 не е предвиден срок за изпълнение на задълженията по т. IV.1.4.1. и т. IV.1.4.2. Така дори формално да са предвидени допълнителни условия за справедливост, основателност и своевременност, същите може да не доведат до целения с тях резултат, поради неоправдано бездействие при изпълнението на задълженията на предприятието със значително въздействие на пазара. Предвид тези доводи считаме, че е необходимо да бъдат предвидени срокове за изпълнение на задълженията по двете точки. За подходящ срок за уведомяването по т.1.4.1. предлагаме да бъде определен петнадесетдневен срок от започване на преговорите или заявяване на услугата, а за задълженията по т.1.4.2 той да е петнадесетдневен срок от заявяването за предоставяне на достъп, като текстовете придобият следната редакция:

„1.4.1. „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД се задължава да уведомява писмено и мотивирано предприятията, с които води преговори за сключване на договор и предоставяне на достъп и ползване на пасивна инфраструктура и/или за предоставяне на услуги, регламентирани във вече сключен договор, когато не може да сключи договора и/или да предостави услугата в срока и при условията, регламентирани респективно в действащата нормативна уредба, типовото предложение за достъп до пасивна инфраструктура и/или сключения договор. „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД следва да уведоми предприятията за невъзможността в петнадесетдневен срок от започване на преговорите или заявяване на услугата“;

„1.4.2. При липса на физическа и техническа възможност за предоставяне на достъп до пряко трасе в подземната канална мрежа между всеки две заявени точки в трасето, „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД се задължава да предостави достъп до алтернативно трасе между заявените точки, за които не може да предостави пряко трасе. При определяне на алтернативно трасе „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД следва да предложи най-краткото възможно трасе между исканите точки. При липса на такава възможност „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД е задължено да предоставя информация за другите възможности за достъп. Когато липсва физическа и техническа възможност за предоставяне на достъп до пряко трасе, в отговора на подадената заявка „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД е длъжно да предостави цялостната информация за всички възможности за предоставяне на заявената услуга. „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД следва да изпълни задълженията в петнадесетдневен срок от заявяването за предоставяне на достъп“.

3. Относно задължението за прозрачност и предоставянето на информацията по т.3.1. и т.3.2.

С проекта се предвижда „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД да предоставя на КРС ключови показатели за ефективност, свързани с предоставянето на необвързан достъп до абонатна линия, базирана на усукана метална двойка, включително чрез FTTC/xDSL по т. IV.3.1. и предоставянето на достъп до пасивна инфраструктура по т. IV.3.2. За разлика от възприетото с Решение №246/22.02.2011 г. на КРС разбиране за необходимостта от публикуване на информацията на интернет страницата на „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД, с настоящия Проект е предвидено, че информацията ще се предоставя единствено на Комисията. Безспорно КРС като регулатор следва да разполага с информацията, но именно с оглед принципа за прозрачност, провокирал предвиждането на задълженията, е редно тази информация да е достъпна за останалите предприятия от сектора. Поради изложените съображения предлагаме наред със задължението за предоставяне на Комисията на информацията по т. IV.3.1. и т. IV.3.2., същата да се публикува още на интернет страницата на предприятието със значително въздействие, като текстовете по т. IV.3. придобият следната редакция:

„3.1. Във връзка с предоставянето на необвързан достъп до абонатната линия, базирана на усукана метална двойка, включително чрез FTTC/xDSL, „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД се задължава да предоставя на КРС и да публикува на страницата си в интернет ключови показатели за ефективност, както следва:“;

„3.2. Във връзка с предоставянето на достъп до пасивна инфраструктура (подземна канална мрежа) „Българска телекомуникационна компания“ ЕАД се задължава да предоставя на КРС и да публикува на страницата си в интернет ключови показатели за ефективност, както следва:“;

„3.4. „Българска телекомуникационна компания” ЕАД се задължава първоначално да предостави в КРС и да публикува на страницата си в интернет информацията по т. IV.3.1. и т. IV.3.2. в срок до три месеца от получаване на настоящото решение. Информацията по т. IV.3.1. и т. IV.3.2. следва да се предоставя на КРС и да публикува на страницата в интернет в срок до седем дни след всяко нейно актуализиране. Към представената информация се посочват причините за неудовлетворените заявки.”

4. По отношение на задължението на БТК да публикува типово предложение за достъп до пасивна инфраструктура.

В раздел IV, т.4.2. и съответните подточки на Решението КРС предвижда задължение за БТК да публикува типово предложение за достъп до пасивна инфраструктура със съответното минимално съдържание и условия, но не е предвиден срок за това задължение. Същевременно в Проекта на анализ в т.4.4.4.3. е посочено, че КРС не изменя това задължение, което е било наложено по предходния анализ, съответно запазва съдържанието на одобрено Типово предложение, условия и цени, които към момента са действащи и не изисква от БТК да внася нови или да прави изменения, освен ако самата БТК не пожелае. За операторите ползващи каналната мрежа това е неприемливо. Още повече, че част от Типовото предложение, а и от Проекта са цените, които според изискванията на КРС трябва да бъдат разходоориентирани. Не виждаме информацията събрана от анализа да се е отразила в часта за определяне на цените и по-конкретно:

В т.4.4.5.2.2. За подземната канална мрежа от Проекта е заложен модел за определяне на цените, който е идентичен с модела от предходния пазарен анализ. Следва да ви обърнем внимание че в т.5.4.12.1. Модел за определяне на цените на месечен абонамент от Приложение към решение 246/22.02.2011 г. е записано: „Следва да се отбележи, че описания по-горе модел за формиране на цените за месечен абонамент за ползване на трасе от каналната мрежа не отчита възможността в каналната тръба да се полагат защитни тръби с диаметри, различни от посочените в модела. Предвид посоченото и като отчита развитието на мрежите за достъп от следващо поколение, КРС счита, че в перспектива от две години се очаква в каналната мрежа да бъдат полагани предимно оптични кабели, защитните тръби за които могат да бъдат с диаметър, различен от посочения в модела, предмет на настоящия анализ. Предвид посоченото КРС си запазва правото да преразгледа изходните параметри, заложен в модела.”

Тъй като КРС за нуждите на анализа събра множество данни от операторите по отношение на мрежите им, не виждаме тези данни да са дали отражение и в наложените задължения. КРС предвижда развитие на технологиите, различните диаметри на защитни тръби в практиката, отчита факта, че има голям процент от кабелите, които не са поставени в защитни тръби, но условията и задълженията за операторите в Типовото предложение не се променят, не се вижда връзка между анализа на средата и отражението на анализа върху конкретните изисквания и задължения на операторите. Остават ограниченията от Типовото предложение, че всеки кабел трябва да е положен защитна тръба. Съответно са лимитирани диаметрите на защитните тръби, където да се полагат кабели и т.н.

В т.4.4.5.2.2. на стр. 178 от Проекта е записано, че за четири годишен период БТК е изградила ..... (търговска тайна) километри нова подземна канална мрежа, което представлява по-малко от 3% (под 1% на годишна база) от съществуващата и предоставяна на конкуренти собствена подземна канална мрежа. Този факт не е намерил отражение в модела за определяне на цените. Там като изходни данни седи процент на напълно амортизирана канална мрежа – 48%. С темповете, които БТК гради нова канална мрежа този процент трябва да е между 75-80%. Тъй като модела за оценка на каналната мрежа е по настояща стойност на активите, не може процента на амортизираната канална мрежа да остане 48%. Ако при първия кръг на анализи КРС не е разполагала с информация, то информацията за % изграждане на мрежа следва задължително да даде отражение в модела. Като цяло КРС следва да преосмисли дали метода за оценка на такъв род активи, които в основната си част са амортизирани е подходящ да бъде метод основан за настояща оценка на активите. Предвид, че по-голямата част от актива подземна канална мрежа е напълно амортизиран, за него се правят множество разходи за поддръжка. Необходимостта от ремонтни дейности в процес на ползване на дадена инфраструктура в пъти оскъпява ремонтните дейности. Необходимостта от подмяна на шахти и капацити натрупва разходи по поддръжка, което е в противовес на избрания модел за оценка на активите (настояща стойност) - веднъж по-висока оценка на актива от реалната, втори път повишени разходи на поддръжка (спрямо това актива да е ново изграден и да не се налагат ремонти).

Друг проблем в модела е предвидения в т.5 Разход за охрана изчислен на база разход за охрана на една шахта, при 22 шахти на 1000 м. Тук не виждаме да е отразено какъв процент от шахтите в каналната мрежа действително имат охрана и сигнализация. Да в София за определени квартали има договори за охрана и инсталирана система за известяване, но това не важи за цялата канална мрежа в страната и не може разхода да се пренася машинално върху цялата канална мрежа.

Според нас при коректно отразяване на поставените от нас по-горе бележки би следвало цените за линеен метър канална тръба и съответно защитна тръба да намалеят значително. От друга страна в анализа не

видяхме съпоставка на приходите от предоставяне на каналната мрежа под наем с разходите за актива канална мрежа. Разходите за актива канална мрежа също така трябва да бъдат коригирани в зависимост от частта използвана от БТК за предоставяне на собствените си електронни съобщителни услуги чрез каналната мрежа и отдаването и под наем за нуждите на другите оператори. Тези сравнения ще дават по-ясна представа дали цените, които са определени чрез модел използван от КРС са разходоориентирани.

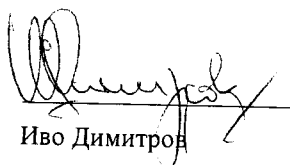
В таблица 35 към точка 4.4.5.2.2. от Проекта е предвидена в т.2.3. цена за услугата месечен абонамент за положен оптичен кабел извън защитна тръба в размер на 0.13 лв. на линеен метър. Предвид изложените принципи за определяне на цените в модела на база заета площ, посочената цена в размер на 0.13 лв е в противоречие с всички останали цени от т.2 на таблица 35. Тази цена явно е определена, следвайки някакъв друг принцип или модел, който не е представен в Проекта. Няма аргументация как е изчислена и според нас е нереално висока.

II. Забележки по Приложение № 2 Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство (РС)

В Приложение № 2 от Проекта РС, в Приложение 2 – Списък на услугите, групирани според дефинираните бизнес единици, за които да се предоставят регулаторни отчети в т.П.1.6. Достъп до подземна канална мрежа следва услугите да бъдат разписани идентично с тези от таблица 35 от Проекта на Анализ за да може да се получи релевантна информация за регулираните услуги и цени.

Като се надяваме забележките и предложенията ни да бъдат взети предвид при вземането на окончателно решение, оставаме

С уважение,

Иво Димитров

Председател на УС

Сдружение за електронни комуникации (СЕК)

Лице за контакт: Соня Цанкова (Секретар на СЕК)

София 1303, бул. „Александър Стамболийски” № 84-86, ет. 5, офис 23
тел. (+359 2) 44 31 434, 0889 143 743
факс: (+359 2) 44 23 441
e-mail: info@bgsec.org